



Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Departament Instrumentów Środowiskowych

Nasz znak: DIŚ-V.055.124.2025.MO
4012913.16124887.12978968
Warszawa, 06-10-2025 r.

Sprawa: ochrona przed hałasem powodowanym przez utrzymywanie na terenach zurbanizowanych zwierząt domowych

Kontakt: Małgorzata Osińska, Kierownik Zespołu, malgorzata.osinska@klimat.gov.pl

Wasz znak: V.7203.89.2025.ŁK

Pan
Piotr Mierzejewski
Dyrektor Zespołu
Prawa Administracyjnego i Gospodarczego
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Dyrektorze,

w odpowiedzi na pismo z dnia 3 października br., w sprawie ochrony przed hałasem powodowanym przez utrzymywanie na terenach zurbanizowanych zwierząt domowych, uprzejmie informuję co następuje.

Na wstępie należy wskazać, że zgodnie z art. 2 ust. 2a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska¹, przepisów tej ustawy nie stosuje się w zakresie hałasu powstającego w związku z powszechnym korzystaniem ze środowiska. Natomiast powszechne korzystanie ze środowiska w myśl art. 4 ust. 1 tej ustawy, przysługuje z mocy ustawy każdemu i obejmuje korzystanie ze środowiska, bez użycia instalacji, w celu zaspokojenia potrzeb osobistych oraz gospodarstwa domowego, w tym wypoczynku oraz uprawiania sportu, w zakresie:

- 1) wprowadzania do środowiska substancji lub energii;
- 2) innych niż wymienione w pkt 1 rodzajów powszechnego korzystania z wód w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne.

Z uwagi na powyższe, należy wskazać, że kwestia ochrony przed hałasem powodowanym przez utrzymywanie na terenach zurbanizowanych zwierząt domowych pozostaje poza właściwością ministra właściwego do spraw klimatu.

Niemniej jednak należy wskazać, że w aktualnym stanie prawnym funkcjonują przepisy pozwalające na pociągnięcie do odpowiedzialności osoby, która narusza porządek publiczny i zasady współżycia społecznego oraz powoduje dyskomfort dla ludzi.

¹ Dz. U. z 2025 r. poz. 647, 1080.

Jak zostało wskazane w wymienionym we wstępie piśmie, polskie prawo umożliwia osobom narażonym na hałas skierowanie powództwa do sądu powszechnego w reżimie ochrony dóbr osobistych lub ochrony posiadania nieruchomości. Zgodnie z art. 144 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny² właściciel nieruchomości powinien przy wykonywaniu swego prawa powstrzymywać się od działań, które by zakłócały korzystanie z nieruchomości sąsiednich ponad przeciętną miarę, wynikającą ze społeczno-gospodarczego przeznaczenia nieruchomości i stosunków miejscowych. W związku z tym, jeśli immisja hałasu przekracza przeciętną miarę, poszkodowany właściciel nieruchomości może wytoczyć powództwo cywilne o zaprzestanie tej immisji.

Ponadto, uciążliwe i zakłócające spokój szczekanie psów, może naruszać przepisy dotyczące porządku publicznego. Zastosowanie mają wówczas następujące regulacje ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń³:

- art. 77 § 1 kto nie zachowuje zwykłych lub nakazanych środków ostrożności przy trzymaniu zwierzęcia, podlega karze ograniczenia wolności, grzywny do 1000 złotych albo karze nagany.

§ 2. Kto dopuszcza się czynu określonego w § 1 przy trzymaniu zwierzęcia, które swoim zachowaniem stwarza niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia człowieka, podlega karze ograniczenia wolności, grzywny albo karze nagany.

Niezależnie od powyższego, odnosząc się do kwestii zmiany zakresu delegacji dla rad gmin do stanowienia regulaminów utrzymania czystości i porządku w sposób, który dopuszczałby określanie w tych regulaminach zasad utrzymywania zwierząt domowych na nieruchomościach prywatnych, uprzejmie informuję, że propozycja zmiany ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach⁴, w ocenie Ministerstwa nie znajduje uzasadnienia. Na wstępie należy wskazać, że hałas powodowany przez utrzymywanie na terenach zurbanizowanych zwierząt domowych nie oddziałuje wyłącznie na tereny przeznaczone do wspólnego użytku, ale również na prywatne nieruchomości bądź ich części (np. w budynkach wielolokalowych). Tymczasem ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach reguluje głównie kwestie tzw. porządku komunalnego tj. postępowania z odpadami, nieczystościami ciekłymi, czy utrzymania czystości i bezpieczeństwa w częściach wspólnych nieruchomości. A zatem celem tej ustawy jest utrzymanie porządku i higieny w przestrzeni publicznej. Określenie w tej ustawie obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe na terenach/częściach prywatnych nieruchomości w sposób nieuprawniony wkraczałoby poza cel tej ustawy.

Co więcej próba uregulowania tej kwestii mogłaby godzić w prawa zwierząt. Wyposażenie gmin w narzędzie umożliwiające nakładanie ograniczeń na właścicieli psów mogłoby w konsekwencji prowadzić do usankcjonowania przepisów sprzecznych z dobrostanem zwierząt i ograniczających ich naturalne potrzeby. W konsekwencji przepisy takie mogłyby pozostawać w sprzeczności z przepisami ustawy dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt⁵.

Z uwagi na powyższe, w ocenie Ministerstwa próba rozwiązania problemu uciążliwości akustycznej psów w drodze regulaminów gminnych nie znajduje uzasadnienia. Kwestia ta powinna zostać rozwiązana systemowo w przepisach dotyczących posiadania i utrzymywania zwierząt domowych. Jednocześnie uprzejmie informuję, że przedmiotowa

² Dz. U. z 2025 r. poz. 1071, 1172.

³ Dz. U. z 2025 r. poz. 734

⁴ Dz.U. z 2025 r. poz. 733

⁵ Dz.U. z 2023 r. poz. 1580

sprawa pozostaje poza właściwością Ministra Klimatu i Środowiska i należy do kompetencji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zgodnie z art. 22 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej⁶.

Z wyrazami szacunku

Marcin Wiśniewski
Zastępca Dyrektora
Departament Instrumentów Środowiskowych
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

⁶ Dz.U. 2025 poz. 1275